

Biologisk behandling af næsepolypper

Til patienter og pårørende

Hvad er biologisk behandling?

Biologisk behandling er en ny medicinsk injektionsbehandling, der anvendes til behandling af svær kronisk bihulebetændelse med næsepolypper, hvor behandling med andre lægemidler og bihulekirurgi er utilstrækkelig eller giver anledning til uacceptable bivirkninger.

Medicinrådet har fastlagt kravene for hvem, der kan tilbydes biologisk behandling f.eks.

Dupixent® og **Nucala®**. Det er således ikke alle med kronisk bihulebetændelse, der kan få tilbud om biologisk behandling.

Hvordan virker biologisk behandling?

Næsepolypper er et resultat af et overaktivt immunforsvar. Biologisk behandling dæmper helt specifikt den del af det overaktive immunforsvar, som giver anledning til øget antal af betændelsesceller i slimhinderne i øvre og nedre luftveje. Disse betændelsesceller er ikke infektion, men kaldes inflammation, og cellerne er primært en slags allergi celler (eosinofile granulocytter), som er en type hvide blodlegemer der især ophobes ved allergi og det der hedder type 2 inflammation.

Hvad er Dupixent®?

Dupixent® er et kunstigt fremstillet antistof, der hæmmer inflammation i de øvre luftveje ved at blokere aktiviteten af to proteiner, kaldet interleukin 4 og 13 (IL4 og IL13). Denne blokering af IL4 og IL13 hæmmer dannelsen og ophobning af eosinofile celler i næseslimhinden.

Hvad er Nucala®?

Nucala® er et kunstigt fremstillet antistof, der hæmmer inflammation i de øvre luftveje ved at blokere produktionen og aktiviteten af et protein, kaldet interleukin 5 (IL5).

Billede: dråberne i bihulen forestiller polypper. De lukker for luftpassage, hæmmer lugtesansen og kan give sekret.

Denne blokering af IL5 hæmmer dannelsen og ophobning af eosinofile celler i næseslimhinden.

De to behandlinger er derfor effektive til behandling af næsepolypper, især når årsagen er for mange celler, kaldet eosinofile granulocytter, i næsens- og bihulernes slimhinde. Medikamenterne er også anerkendt til behandling af svær eosinofil astma og svær eksem.

Hvilke forberedelser er der inden opstart af behandlingen?

Inden behandlingen kan påbegyndes, skal du have foretaget forskellige undersøgelser af en øre-næse-hals-læge og af en sygeplejerske. Der vil også være krav om at få foretaget blodprøver og udfylde spørgeskemaer. Endelig er det et vilkår, at du fortsætter din lokalbehandling af øvre og nedre luftveje. Personalet vil informere dig mundtligt og skriftligt om behandlingen, samt om hvilke forholdsregler, der er i forbindelse med behandlingen.

Biologisk behandling af næsepolypper

Hvordan foregår behandlingen?

Dupixent® gives hver 2. uge, og efter 6 måneder kan man ofte overgå til behandling hver 4 uge.

Nucala gives hver 4. uge. Begge gives som en indsprøjtning lige under huden enten på låret eller i maveskindet. Ved de tre første behandlinger skal du blive i venteværelset i 30 minutter til observation af eventuelle bivirkninger.

Hvordan skal medicinen tages?

Du vil blive oplært i selv at tage medicinen, så behandlingen kan foregå derhjemme. Hver gang du skal tage medicinen, anbefales det, at du vælger et nyt indstikssted. Du må ikke stikke i hud, som er øm, har blå mærker, har ar eller er beskadiget.

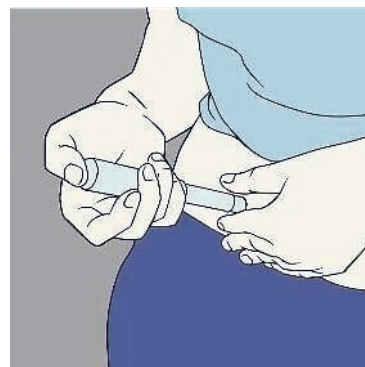
Brugte sprøjter skal bortskaffes som risikoaffald i en gul kanylespand. Den kan anskaffes og indleveres på dit lokale apotek.

Hvis du glemmer at tage behandlingen, skal du orientere afdelingen med henblik på notat i din journal. Den biologiske behandling skal tages straks, når du opdager din forglemmelse. Dagen for næste indsprøjtning skal ændres, så der er korrekt tidsinterval mellem behandlingerne. Det aftales med sygeplejersken.

Hvornår kan du forvente at mærke en bedring?

En forbedring af dine symptomer kan forventes 12-16 uger efter opstart af din behandling. Enkelte vil dog kunne opleve en forbedring allerede få uger efter opstart. Den første kontrol er planlagt til 4 måneder efter opstart. Her vil vi drøfte om du har haft bivirkninger til den biologiske behandling.

Efter 6- og 12 måneders behandling skal vi vurdere effekten af behandlingen. Her vurderes størrelsen af næsepolypperne. Desuden vurderes symptomerne fra øvre og nedre luftveje via besvarelserne af spørgeskemaerne. På baggrund af størrelsen af næsepolypperne og symptomerne afgøres om, der er grundlag for fortsat behandling eller ej. Efter to års behandling forsøges aftrapning af behandlingen.

Billede: Stik direkte i maveskindet, medicinen trykkes langsomt ind. Vent et øjeblik med at hive nålen ud, så alt medicin gives.

Hvordan får du udleveret medicinen?

Efter de første 2 behandlinger, medgives du medicin til 3 gange. Derefter medgives du medicin til 2 måneder (6 måneders kontrol). Efterfølgende medgives medicin til ca. 3 måneder ad gangen. Ny forsyning af medicin til 3 måneder afhentes i afdelingen.

Hvordan opbevarer du medicinen?

Hvis du får udleveret Dupixent vil du modtage en køletaske med køleelementer til opbevaring af medicinen, som skal opbevares køligt, indtil du kommer hjem. Medicinen skal altid opbevares ved 2-8°C i køleskab, i den originale indpakning. Du skal huske at medbringe køletasken med køleelementer, hver gang du henter ny medicin. Ellers kan vi ikke udlevere medicinen til dig. Medicinen bør være opvarmet til stuetemperatur, inden du tager den, den skal derfor ud af køleskabet ca. 45 minutter før, den sprøjtes ind.

Hvis du får **Nucala**, kan du transportere medicinen hjem uden køletaske (temperatur 2-30 grader celsius i max 8 timer) Derhjemme skal du altid opbevare Medicinen ved 2-8°C i køleskab, i den originale indpakning. Medicinen bør være opvarmet til stuetemperatur, inden du tager den, den skal derfor ud af køleskabet ca. 45 minutter før, den sprøjtes ind.

Hvad skal du gøre imellem behandlingerne?

Det er vigtigt, at du forsætter med at skylle din næse to gange dagligt med saltvand med efterfølgende brug af næsespray med

Biologisk behandling af næsepolypper

binyrebarkhormon til næsen.

Får du anden medicinsk behandling af din kroniske bihulebetændelse, skal du fortsætte med dette, ligesom eventuel astmabehandling skal fortsættes uændret.

Hvornår skal du til kontrol?

De første 6 måneder under din behandling med Dupixent, skal du have foretaget en blodprøve en måned efter, for at kontrollere antallet af eosinofile celler. En ændring heri, er en meget sjælden bivirkning til din behandling. Du skal møde til kontrol efter 4, 6, 12, 18 og 24 måneder hos både læge og sygeplejerske. Ved problemer med behandlingen er du selvfølgelig velkommen til at kontakte afdelingen.

Hvilke bivirkninger kan du få?

Der ses typisk få og ikke alvorlige bivirkninger til behandlingen. De fleste bivirkninger opstår indenfor de første dage efter din første behandling, og varer typisk et par uger. Den hyppigste bivirkning er en let hudreaktion ved indstiksstedet rødme, kløe, og ømhed. Hudreaktionen varer i gennemsnit 3-5 dage, og det opstår især i begyndelsen af behandlingen. Derfor er det vigtigt, at du husker at skifte indstikssted.

Andre bivirkninger der kan forekomme:

Røde, kløende og tørre øjne

Infektion i øjnene

Forkølelsessår på læber og hud

Hvad skal du være opmærksom på?

Ved behandlingen er der flere forhold, vi beder dig være opmærksom på, da man bl.a. er mere modtagelig for sjældne infektioner, for eksempel infektion med parasitter (ormeinfektioner).

Hvis du får feber, infektioner eller symptomer, du ikke har en oplagt forklaring på, er det vigtigt, at du kontakter afdelingen. Se kontaktoplysninger til sidste i denne folder.

Hvis du skal have andre vacciner, er det vigtig, at du informerer din læge om din behandling, da der kan være særlige forholdsregler.

Hvis du skal ud at rejse de første 6 måneder efter opstart af behandling, skal du søge om forhåndsgodkendelse hos dit forsikringsselskab.

Hvis du lider af astma, kan du opleve en bedring af dine astmasymptomer, når du får biologisk behandling. Det er dog vigtigt, at du ikke selv ændrer eller justerer på din astmamedicin uden at have rådført dig med lægen, der har ansvaret for behandlingen af din astma.

Biologisk medicin må ikke gives til gravide og ammende. Der skal gå minimum 12 uger efter ophør med biologisk behandlingen før du må blive gravid. Dog kan man skønne efter fælles aftale med lægen, der har ansvaret for din behandling, at der er større risiko ved ikke at modtage behandlingen, end ved at få biologisk medicin.

Hvordan kan du kontakte os?

Du er selvfølgelig altid velkommen til at kontakte afdelingen ved spørgsmål.

MVH

Øre, Næse og Halkirurgisk Ambulatorium

Tlf.: 7918 2783